

Gäller för: Radiologisk mottagning NÄL, Radiologisk mottagning Uddevalla Sjukhus

Giltig från: 2025-11-05

Innehållsansvar: Sanna Axelsson, (sanpa5), Röntgensjuksköterska

Giltig till: 2027-11-05

Godkänd av: Marianna Fehér, (marfe24), Överläkare

Skolios

Metodbok Konventionell röntgen

Gemensam rutin för att utföra undersökning på ett säkert och enhetligt sätt.

Förändringar sedan föregående version

Metoden är reviderad.

Åtgärder

Inför undersökningen

Frågeställning

- Vinkelmätning
- Sagittal imbalans

Förberedelser

- Linjal
- Inga skor på patienten

Strålskydd

Kvinnor mellan 15–50 år ska tillfrågas om eventuell graviditet.

För övriga strålskyddsregler se kapitel 4.2 och 5.1 i

[Strålskydd vid undersökningar och behandlingar med röntgenstrålning](#)

Arbetsplats

Adora Mediel

Bildtagning

1. Frontal
2. Sidoprojektion – vid begäran om sagittal balansanalys

Bildtagning

Frontal

Manöverpanel

Välj projektion Scolios frontal
Autopositionera

På lab

1. Sätt in grönt raster 180/Lungstativ.
2. Vrid fram plastskärmen.
3. Placera linjalen på baksidan av plastskärmen så att den inte skymmer ryggen. Siffrorna ska inte vara läsbara framifrån. Används som hjälp vid stitchningen.
4. Avstånd mellan detektor – skärm 1 tumlängd (10 cm).
5. Lås plastskärmen med fotpedalen.
6. Placera patienten med bröstet mot skärmen, fötterna rakt fram, båda benen belastade lika, rak i ryggen.
7. Sätt sidomarkering.
8. Mät avstånd till ryggen. Vid sidoprojektion, mitt på kroppen, där ryggen är.

Röret

1. Blända in i sidled så att rygg och linjal kommer med i bild.
2. Klicka på den **blå bländarsymbolen** så att den blå cirkeln släcks.
3. Placera bländarkorset **mitt på ryggen** (mellan C7 och L5)
4. Vinkla (vrid vredet) tills bländarkorset ligger nedanför C6.
5. Klicka på **pil uppåt** (grön bock blir synlig).
6. Vinkla (vrid vredet) tills bländarkorset ligger nedanför L5.
7. Klicka på **pil ner** (grön bock blir synlig).
8. Bekräfta; tryck på stor grön bock – Autopositionering aktiverad, blir synlig.

Adora/Bildskärm

Exponera med **svart stitchknapp** – håll nere tills alla bilder är tagna (C7-L5).

Bildbehandling Skolios

Stitcha ihop bilderna

1. Klicka på Stitch – bilden kommer upp.
2. Klicka OK.
3. Klicka på Max (zoom)
4. Klicka i bilden/överlappningsområdet.
5. Passa ihop bilderna med muspilen så att siffror och ryggrad stämmer ihop (vid fler än två bilder gör anpassningen genom att flytta den undre bilden).
6. Klicka OK.
7. Finns sidomarkering?
8. Klicka på Measurement.
Lägg till SOD = avstånd till patient från rör.
SID = avstånd från rör till detektor ska vara 1800.
9. Klicka på Correct.

OBS! Kom ihåg att göra detta även i sidoprojektionen.

10. Skicka till PACS – End Exam.
11. När undersökningen är klar: återställ plaststativet till grundpositionen (inklusive arm).

Kriterier

Frontalen ska omfatta området från cervikalryggen till SI-lederna. SI-lederna ska vara med i sin helhet.

Frontal

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

**Sagittal
Balansanalys
Manöverpanel**

Välj projektion Scolios sida.
Autopositionera.

Bildtagning

Sidobilden ska omfatta området från cervikalryggen till bäckenet.
C7 ska kunna identifieras.

Patienten måste stå så rakt som möjligt utan flexion i vare sig knän eller höfter.

Armarna ska stå 45 grader flekterade i axlarna (korsade med händerna liggande på axlarna).

Kriterier:

C2 samt båda femoralhuvudena ska vara med.

Sagittal balans

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Radiologisk mottagning NÄL, Radiologisk mottagning
Uddevalla Sjukhus

Innehållsansvar: Sanna Axelsson, (sanpa5),
Röntgensjuksköterska

Godkänd av: Marianna Fehér, (marfe24), Överläkare

Dokument-ID: NU10095-1819752655-36

Version: 7.0

Giltig från: 2025-11-05

Giltig till: 2027-11-05